

Datum van inontvangstneming : 26/09/2022

Zaak C-441/22**Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie****Datum van indiening:**

5 juli 2022

Verwijzende rechter:

Varhoven administrativen sad (Bulgarije)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

21 juni 2022

Verzoeker tot cassatie:

Zamestnik-ministar na regionalnoto razvitie i blagoustroystvoto i rakovoditel na Upravlyavashtia organ na operativna programa „Regioni v rastezh” 2014-2020

Verweerster in cassatie:

Obshtina Razgrad

Voorwerp van het hoofdgeding

Bestrijding van het besluit van de Zamestnik-ministar na regionalnoto razvitie i blagoustroystvoto i rakovoditel na Upravlyavashtia organ na operativna programa „Regioni v rastezh“ 2014-2020 (viceminister voor regionale ontwikkeling en openbare werken en hoofd van de administratieve autoriteit voor het operationele programma „Regions in growth” 2014-2020), waarbij in het nadeel van de Obshtina Razgrad (gemeente Razgrad) een financiële correctie is vastgesteld ten belope van 25 % van de met middelen van de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF) gedekte subsidiabele kosten die voortvloeiden uit een tussen de gemeente en „SAV-RAZGRAD” OOD gesloten overeenkomst tot plaatsing van een overheidsopdracht die betrekking had op de „bouw van een sporthal bij het PGPCHE [Profesionalna gimnazia s prepodavane na chuzhdi ezitsi (beroepsgymnasium met onderwijs in vreemde talen)] „Exarch Josif” in Razgrad” (hierna: „bouw van een sporthal”), voor een totaalbedrag van 1 512 070,61 leva (BGN) exclusief btw.

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Verzoek krachtens artikel 267 VWEU tot uitlegging van artikel 72, lid 1, onder e), juncto lid 4, onder a) en b), van richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van richtlijn 2004/18/EG

Prejudiciële vragen

1. Staat artikel 72, lid 1, onder e), juncto lid 4, onder a) en b), van richtlijn 2014/24 een nationale regeling of een praktijk met betrekking tot de uitlegging en toepassing van deze regeling toe op grond waarvan slechts kan worden aangenomen dat er sprake is van een schending van de regels inzake een wezenlijke wijziging van de overheidsopdracht wanneer de partijen een schriftelijke overeenkomst dan wel een addendum tot wijziging van de opdracht hebben ondertekend?
2. Indien de eerste vraag ontkennend wordt beantwoord, staat artikel 72, lid 1, onder e), juncto lid 4, onder a) en b), van richtlijn 2014/24 dan een nationale regeling of een praktijk met betrekking tot de uitlegging en toepassing van deze regeling toe op grond waarvan een onrechtmatige wijziging van een overheidsopdracht niet slechts kan plaatsvinden ten gevolge van een door de partijen ondertekende schriftelijke overeenkomst, maar ook ten gevolge van gezamenlijke handelingen van de partijen die in strijd zijn met de regels inzake de wijziging van opdrachten en die tot uitdrukking komen in de communicatie alsook de schriftelijke sporen daarvan (zoals de handelingen in het hoofdgeding), uit welke handelingen blijkt dat er wilsovereenstemming bestond om de overheidsopdracht te wijzigen?
3. Staat artikel 72, lid 1, onder e), juncto lid 4, onder a) en b), van richtlijn 2014/24 een nationale regeling of een praktijk met betrekking tot de uitlegging en toepassing van deze regeling toe op grond waarvan in een geval als in het hoofdgeding (waarin in de aanbestedingsdocumenten een maximale termijn en het uiterste tijdstip voor de uitvoering van de opdracht zijn vastgelegd, de termijn tevens een indicator is in de methodiek voor de beoordeling van de inschrijvingen, bij de daadwerkelijke uitvoering van de opdracht de in de aanbestedingsdocumenten vastgelegde maximale termijn en het uiterste tijdstip werden overschreden zonder dat er sprake was van onvoorzienbare omstandigheden, de aanbestedende dienst de uitvoering heeft aanvaard zonder bezwaren te uiten en geen contractuele boete wegens vertraging heeft opgelegd) het feit dat bij de uitvoering van de opdracht niet is voldaan aan de voorwaarden die zijn vastgesteld in het onderdeel van de aanbestedingsdocumenten en de opdracht dat betrekking heeft op de termijn, dat er geen sprake was van onvoorzienbare omstandigheden en dat de aanbestedende dienst geen bezwaren heeft geuit, slechts als een vorm van onbehoorlijke uitvoering van de opdracht wordt uitgelegd en niet als een

onrechtmatige wezenlijke wijziging van de opdracht in het onderdeel dat de uitvoeringstermijn betreft?

Aangevoerde Unierechtelijke bepalingen en rechtspraak

Richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en tot intrekking van richtlijn 2004/18/EG, artikel 72, lid 1, onder e), juncto lid 4, onder a) en b)

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Zakon za obshtestvenite porachki (wet betreffende overheidsopdrachten; hierna: „ZOP”), artikel 2, lid 1, punten 1 en 2, en lid 2, artikel 116, lid 1, punt 7, juncto artikel 116, lid 5, punten 1 en 2

Zakon za upravlenie na sredstvata ot Evropeyskite strukturni i investitsionni fondove (wet betreffende het beheer van middelen uit de Europese structuur- en investeringsfondsen; hierna: „ZUSESIF”), artikel 70, lid 1, punt 9, en lid 2, en artikel 73, lid 1

Naredba za posochvane na nerednosti, predstavlyavashti osnovania za izvarshvane na finansovi korektsii, i protsentnitate pokazateli za opredelyane razmera na finansovite korektsii po reda na Zakona za upravlenie na sredstvata ot Evropeyskite strukturni i investitsionni fondove (besluit inzake de vaststelling van onregelmatigheden die een reden vormen om financiële correcties door te voeren, alsmede inzake de percentages aan de hand waarvan de hoogte van de financiële correctie moet worden bepaald overeenkomstig de procedure van de wet betreffende het beheer van middelen uit de Europese structuur- en investeringsfondsen; hierna: „besluit inzake de vaststelling van onregelmatigheden”), punt 23 van bijlage 1

Korte uiteenzetting van de feiten en van de procedure

- 1 Ter uitvoering van de administratieve overeenkomst waarbij haar een subsidie was verleend, heeft de gemeente Razgrad een openbare aanbestedingsprocedure uitgeschreven met als voorwerp de „bouw van een sporthal”.
- 2 In punt 7 van onderdeel I („Algemene voorwaarden”) was een uitvoeringstermijn bepaald van ten hoogste 240 dagen vanaf de datum van gunning van de overheidsopdracht, met als uiterste datum 30 november 2019.
- 3 De overheidsopdracht is gegund op basis van de economisch meest voordelige inschrijving, met als gunningscriterium een „beste prijs-kwaliteitverhouding”. Voor alle indicatoren samen konden maximaal 100 punten worden behaald. Met een van de indicatoren werd de aangeboden termijn voor de uitvoering van het voorwerp van de opdracht beoordeeld.

- 4 „SAV – RAZGRAD” OOD heeft een inschrijving ingediend met een uitvoeringstermijn van 235 dagen en 30 november 2019 als uiterste datum. Bij de inschrijving zat ook een planning voor de uitvoering van de diensten.
- 5 Bij overeenkomst van 13 september 2018 heeft de gemeente Razgrad de overheidsopdracht met als voorwerp de „bouw van een sporthal” aan „SAV – RAZGRAD” OOD gegund. Na de sluiting van de overeenkomst bedroeg de termijn voor de uitvoering van de bouw- en montagewerkzaamheden 235 dagen, met als uiterste datum 30 november 2019. Deze termijn liep vanaf de datum van de opening van de bouwplaats en de vaststelling van de bouwlijn en het bouwpeil.
- 6 Op 29 november 2019 is een aanvullende overeenkomst gesloten tot wijziging van het uiterste tijdstip van uitvoering van de overheidsopdracht. Deze overeenkomst luidt: „De termijn voor de uitvoering van de bouwdiensten bedraagt 235 dagen, met als uiterste datum 30 januari 2020”. Partijen voerden ter motivering van deze wijziging aan dat er sprake was van onvoorzienbare omstandigheden.
- 7 Uit het overgelegde bouwdoosier en de tijdens de bouwwerkzaamheden vastgelegde rechtshandelingen en verslagen blijkt dat de uitvoeringstermijn – na aftrek van de perioden van opschorting van de bouwwerkzaamheden van de daadwerkelijke uitvoeringstermijn van 525 dagen – 264 dagen bedroeg, waarbij in aanmerking moet worden genomen dat de termijn voor de uitvoering van de bouwdiensten volgens de overheidsopdracht 235 dagen bedroeg, terwijl deze termijn volgens de aanbestedingsdocumenten niet meer dan 240 dagen mocht bedragen. Ook het uiterste tijdstip voor de uitvoering van de opdracht, dat volgens de bij de aanvullende overeenkomst doorgevoerde wijziging was vastgesteld op 30 januari 2020, werd overschreden. In werkelijkheid is de uitvoering op 24 februari 2020 afgerond.
- 8 De aanbestedende dienst heeft geen tekortkomingen vastgesteld. Behalve wat de in de aanbestedingsdocumenten, de opdracht en de aanvullende overeenkomst geregelde termijnen betreft, is over de uitvoering van de bouwdiensten niets vastgelegd. De aanbestedende dienst heeft geen vertragingsschade in rekening gebracht.
- 9 Het hoofd van de administratieve autoriteit heeft een schending van artikel 2, lid 1, punten 1 en 2, en artikel 116, lid 1, punt 7, juncto artikel 116, lid 5, punten 1 en 2, ZOP vastgesteld die bestaat in een onrechtmatige wijziging van de overheidsopdracht. Hij was van mening dat de termijn voor de uitvoering van de opdracht een wezenlijk onderdeel van de opdracht was. In de aanbestedingsdocumenten was een maximale termijn en een uiterst tijdstip voor de uitvoering van de opdracht bepaald, waarbij de termijn ook een kwalitatieve indicator was voor de toetsing van de inschrijvingen aan de vastgelegde gunningscriteria. Een onrechtmatige wijziging van de overheidsopdracht tijdens de uitvoering ervan kan ook plaatsvinden zonder dat de partijen een specifieke schriftelijke overeenkomst sluiten of een schriftelijke addendum overeenkomen.

- 10 Volgens het hoofd van de administratieve autoriteit is voornoemde wijziging wezenlijk in de zin van artikel 116, lid 5, punten 1 en 2, ZOP gelet op het feit dat de in de aanbestedingsdocumenten vermelde maximumtermijn van 240 dagen de oorspronkelijke kring van geïnteresseerde ondernemers heeft bepaald, dat in de onderhavige procedure slechts één inschrijving is ingediend, dat de uitvoeringstermijn tevens een beoordelingscriterium was, dat de gekozen inschrijfster bij de korte uitvoeringstermijn (en de vastgelegde maximale termijn voor de uitvoering van 240 dagen) slechts in beperkte mate aan mededinging is blootgesteld terwijl de termijn achteraf onrechtmatig is verlengd tot 264 dagen (onder aftrek van de periodes waarin de bouwwerkzaamheden waren opgeschort) zonder dat objectieve redenen dit rechtvaardigden, dat met deze wijziging voorwaarden zijn ingevoerd die de belangstelling van andere inschrijvers zouden hebben gewekt indien zij aan de aanbestedingsprocedure hadden deelgenomen, en dat de wijziging voor de opdrachtneemster voordelen heeft opgeleverd die de overige deelnemers aan de procedure niet bekend waren.
- 11 Op 24 september 2021 heeft het hoofd van de administratieve autoriteit een besluit genomen waarbij hij in het nadeel van de gemeente Razgrad een financiële correctie vaststelde ten belope van 25 % van de met middelen van de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF) gedekte subsidiabele kosten die voortvloeiden uit de tussen de gemeente en „SAV-RAZGRAD” OOD, Razgrad, gesloten overeenkomst tot plaatsing van een overheidsopdracht.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 12 Het besluit van het hoofd van de administratieve autoriteit om een financiële correctie vast te stellen werd aangevochten bij de Administrativen sad – Razgrad (bestuursrechter in eerste aanleg Razgrad, Bulgarije), die de bestreden bestuurshandeling nietig verklaarde wegens materiële onrechtmatigheid.
- 13 Die rechter oordeelde dat de rechtsgeldige wijziging van een overheidsopdracht enkel bij een schriftelijke overeenkomst kan worden doorgevoerd. Om een schending van artikel 116, lid 1, punt 7, juncto artikel 116, lid 5, punten 1 en 2, ZOP vast te stellen, moet de administratieve autoriteit volgens hem aantonen dat de opdracht is gewijzigd bij schriftelijke overeenkomst. Aangezien in het onderhavige geval de begunstigde en de opdrachtneemster geen dergelijke overeenkomst voor de verdragingsperiode hebben gesloten, kan geen sprake zijn van schending van artikel 116, lid 1, ZOP. De vastgestelde vertraging is een geval van onbehoorlijke uitvoering van de opdracht, maar geen wijziging daarvan. De overheidsopdracht bevatte een clausule over verdragingssschade, maar of de begunstigde aanspraak heeft gemaakt op de vergoeding van verdragingssschade, is niet relevant voor de beslechting van het geding ten gronde.
- 14 Het hoofd van de administratieve autoriteit heeft bij de Varhoven administrativen sad (hoogste bestuursrechter, Bulgarije) beroep in cassatie ingesteld tegen het vonnis van de Administrativen sad – Razgrad.

- 15 Ten gronde houdt verzoeker tot cassatie nog steeds vast aan de opvatting die hij in de motivering van de door hem vastgestelde bestuurshandeling heeft uiteengezet, en hij voegt daaraan toe dat aanbestedende diensten alle ondernemers op gelijke en niet-discriminerende wijze moeten behandelen (artikel 2, lid 1, ZOP). Om de naleving van dit beginsel te waarborgen, heeft de wetgever de wijziging van reeds geplaatste overheidsopdrachten verboden. Dit verbod is ingesteld omdat de beginselen inzake de gunning van overheidsopdrachten kunnen worden omzeild door middel van opdrachtwijzigingen. Het verbod heeft betrekking op wezenlijke wijzigingen van de overheidsopdracht [artikel 72, lid 1, onder e), juncto lid 4, van richtlijn 2014/24/EU en artikel 116, lid 1, punt 7, ZOP]. De vaststelling dat er sprake is van een wezenlijke wijziging van de overheidsopdracht in de zin van artikel 72, lid 1, onder e), juncto lid 4, van richtlijn 2014/24/EU en artikel 116, lid 1, punt 7, ZOP, wordt gedaan op basis van een analyse van alle relevante omstandigheden van de zaak en niet alleen op basis van de omstandigheid dat de partijen een schriftelijke overeenkomst hebben gesloten. Dergelijke omstandigheden zijn in casu: de vaststelling van een maximale termijn en van het uiterste tijdstip voor de uitvoering van de opdracht, de vaststelling van de termijn als criterium voor de beoordeling van de inschrijvingen, de uitvoering van de opdracht in afwijking van de regels voor de gunning van overheidsopdrachten (onder andere voorwaarden dan die welke in de aanbestedingsdocumenten waren vastgelegd), de aanvaarding van de uitvoering door de aanbestedende dienst zonder bezwaren met betrekking tot de termijn, en het feit dat de aanbestedende dienst geen gebruik heeft gemaakt van zijn recht om een contractuele boete wegens te late uitvoering op te leggen.
- 16 Verzoeker tot cassatie refereert aan arrest nr. 2984 van de Varhoven administrativen sad van 25 januari 2020, waaruit zijns inziens blijkt dat een schriftelijke overeenkomst volgens artikel 116 ZOP geen absoluut vereiste voor de wijziging van de opdracht is, alsmede dat de rechter alle bewijsmiddelen in de zaak in hun geheel moet onderzoeken om vast te stellen of er al dan niet sprake is van een met artikel 116 ZOP strijdige wezenlijke wijziging van de opdracht, en niet uitsluitend kan beslissen op basis van het antwoord op de vraag of er al dan niet een schriftelijke overeenkomst over de wijziging van de overheidsopdracht bestaat. Verzoeker tot cassatie beroept zich daarvoor ook op arrest nr. 6755/2020 van de Varhoven administrativen sad.
- 17 Verweerster in cassatie voert aan dat het beroep in cassatie ongegrond is. Er is slechts sprake van een schending van artikel 116, lid 1, ZOP wanneer de contractanten een schriftelijke overeenkomst hebben gesloten waarbij de overheidsopdracht is gewijzigd. Zij beroept zich in dit verband op arrest nr. 7911/2020 van de Varhoven administrativen sad. Dat de gemeente geen schadevergoeding heeft verlangd wegens de te late uitvoering van de uit de opdracht voortvloeiende verplichtingen, is voor het geschil met betrekking tot de wijziging van de opdracht niet van belang. Dit vormt geen schending van richtlijn 2014/24/EU. Geen enkele clause van de opdracht is gewijzigd. Er is slechts sprake van een onbehoorlijke uitvoering van de opdracht. De administratieve autoriteit komt ten onrechte tot de slotsom dat door de onbehoorlijke uitvoering

van de opdracht wijzigingen zijn aangebracht in de clausules van de opdracht en in de aanbestedingsdocumenten. De twee fasen van de plaatsing van de opdracht, te weten de fase tot aan de gunning en de fase van de uitvoering van de opdracht, staan los van elkaar, en de onbehoorlijke uitvoering van de opdracht had niet de kenmerken van een opdrachtwijziging.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzingsbeslissing

- 18 Bij de Varhoven administrativen sad is een geding aanhangig waarvan de oplossing verband houdt met de uitlegging en toepassing van de regels van de Unie, met inachtneming van het beginsel van de voorrang van het Unierecht boven het nationale recht in geval van strijdigheid. Een extra argument voor de ontvankelijkheid van het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing is dat het – voor zover het geding betrekking heeft op de rechtmatige besteding van ESIF-middelen – over de begroting van de Unie gaat.
- 19 De nationale rechtspraak over de uitlegging van artikel 116, lid 1, punt 7, juncto artikel 116, lid 5, punten 1 en 2, ZOP – waarbij artikel 72, lid 1, onder e), juncto lid 4, onder a) en b), van richtlijn 2014/24 is omgezet – is niet uniform.
- 20 Een van de geschilpunten is of ook van een onrechtmatige wezenlijke wijziging van de overheidsopdracht kan worden uitgegaan de wanneer partijen geen schriftelijke overeenkomst tot wijziging van de opdracht hebben gesloten, maar er schriftelijke sporen van andere vormen van communicatie tussen hen zijn waaruit kan worden afgeleid dat wezenlijke voorwaarden van de opdracht zijn gewijzigd.
- 21 Het klopt dat een overheidsopdracht in artikel 2, lid 1, punt 5, van richtlijn 2014/24 wordt gedefinieerd als een schriftelijke overeenkomst. Om de opdracht rechtsgeldig te kunnen wijzigen, is vereist dat de partijen schriftelijk overeengekomen de bedingen van de overeenkomst te wijzigen. Het is evenwel tevens juist dat in artikel 2, lid 1, punt 18, van richtlijn 2014/24 elk uit woorden of cijfers bestaand geheel dat kan worden gelezen, gereproduceerd en vervolgens meegedeeld, met inbegrip van informatie die via elektronische middelen wordt overgebracht en opgeslagen, als „schriftelijk” wordt aangemerkt. Volgens overweging 58 van richtlijn 2014/24 moeten essentiële elementen van een aanbestedingsprocedure zoals de aanbestedingsstukken, verzoeken tot deelname, blijken van belangstelling en inschrijvingen weliswaar altijd schriftelijk worden ingediend, maar moet mondelinge communicatie met de ondernemers mogelijk blijven, mits de inhoud ervan voldoende gedocumenteerd wordt. De vastgestelde afwijkende uitlegging van voormelde bepalingen van afgeleid Unierecht door de nationale rechter doet twijfel rijzen over de betekenis ervan.
- 22 Volgens de ene in de rechtspraak van de Varhoven administrativen sad (bijvoorbeeld arrest nr. 6755/2020 van de Varhoven administrativen sad) verdedigde opvatting mag de wil van de partijen bij een overheidsopdracht niet enkel aan de hand van de inhoud ervan worden uitgelegd, maar dienen ook de omstandigheden, verklaringen en gedragingen van de partijen te worden

- geanalyseerd. Een wijziging van de overeenkomst in strijd met artikel 116, lid 1, ZOP kan niet alleen worden aangenomen ingeval de partijen een rechtsgeldige schriftelijke overeenkomst hebben gesloten. Bij de beoordeling of er sprake is van een onrechtmatige wijziging van de opdracht, moet rekening worden gehouden met alle relevante omstandigheden, daaronder begrepen de verklaringen en het gedrag van de partijen bij de uitvoering van de opdracht.
- 23 Als de opdracht niet tijdig wordt uitgevoerd, levert dit objectief een wezenlijke wijziging van de opdracht op voor zover daardoor bij gebreke van relevante objectieve redenen een wezenlijke voorwaarde wordt gewijzigd die is opgenomen in de aanbestedingsdocumenten, de inschrijving van de gekozen inschrijver en de met hem gesloten overeenkomst, en voor zover de aanbestedende dienst geen contractuele boete wegens onbehoorlijke uitvoering oplegt maar het resultaat aanvaardt zonder bezwaren te uiten, indien door deze wijziging voorwaarden mogelijk zijn geworden die ook de belangstelling van andere inschrijvers zouden hebben gewekt en die het evenwicht van de opdracht ten gunste van de opdrachtnemer verschuiven.
- 24 Tegenover deze zienswijze staat de tegenovergestelde opvatting (zie bijvoorbeeld arrest nr. 7911/2020 van de Varhoven administrativen sad) dat slechts sprake is van een wijziging van een opdracht ingeval de partijen in een schriftelijke overeenkomst hebben vastgelegd dat zij een bepaald beding van de overeenkomst wijzigen. Dat geen aanspraak is gemaakt op schadevergoeding wegens vertraging, kan niet als wijziging van de opdracht worden aangemerkt. Indien moet worden aangenomen dat de opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de te late uitvoering van de overheidsopdracht, geldt dit niet als wijziging van de opdracht, maar als onbehoorlijke uitvoering van de opdracht door de opdrachtnemer. Geen enkele rechtsregel stelt een te late uitvoering waarbij het contractuele recht op schadevergoeding wegens vertraging niet is uitgeoefend, gelijk met een „wijziging van de opdracht”.
- 25 De beantwoording van de in het hoofdgeding aan de orde zijnde vraag of er sprake is van een onrechtmatige wijziging van de overheidsopdracht in het onderdeel dat de uitvoeringstermijn betreft, in strijd met artikel 116, lid 1, punt 7, juncto artikel 116, lid 5, punten 1 en 2, ZOP – waarbij artikel 72, lid 1, onder e), juncto lid 4, onder a) en b), van richtlijn 2014/24 is omgezet – vereist de uitlegging van artikel 72, lid 1, onder e), juncto lid 4, onder a) en b), van richtlijn 2014/24, waarin is vastgelegd in welke gevallen een opdrachtwijziging wezenlijk is.
- 26 De rechtsprekende formatie die uitspraak dient te doen over de zaak, gaat ervan uit dat richtlijn 2014/24/EU niet van toepassing is op het bij de nationale rechter aanhangige geding, omdat de waarde van de overheidsopdracht in kwestie onder de drempelwaarden van die richtlijn ligt. Daartegenover staat dat artikel 116, lid 1, punt 7, juncto artikel 116, lid 5, punten 1 en 2, ZOP de omzetting van artikel 72, lid 1, onder e), juncto lid 4, onder a) en b), van richtlijn 2014/24 vormt en dat de uitlegging noodzakelijk is met het oog op de uniforme toepassing van het recht in de lidstaten van de Europese Unie.

- 27 Om de hierboven uiteengezette redenen legt de Varhoven administrativen sad het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing met de geformuleerde vragen ambtshalve voor.